

BUDGET ESTIMATES FOR 1974-75 DEMANDS FOR GRANTS

Demand Nos : 2,7,12,13,15,16,21 & 26.

MADAM SPEAKER.—Hon. Chief Minister may kindly move the Demands for Grants.

SRI D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Madam Speaker, I beg to move Demand No. 2 and 7—

“That a sum not exceeding Rs. 16,00,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1975 in respect of Demand No. 2 “Governor, Ministers and Public Service Commission”.

“That a sum not exceeding Rs. 2,70,99,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1975 in respect of Demand No.7 “State Excise”

MADAM SPEAKER.—Motion moved.

“That a sum not exceeding Rs. 16,00,000 inclusive of the sum granted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1975, in respect of Demand No. 2— Governor, Ministers and Public Service Commission.

Likewise Demand Nos. 7 State Excise 12—Secretariat. 13 District Administration, 15 Police, 16 Jails, 21 Fire Protection and Control and 26 Youth Services, are deemed to have been moved by me and are opened for discussion.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವೆಚ್ಚ ಯೂತ್ ಸರ್ವಿಸಸ್, ಸ್ಟೇಟ್ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಬಾಬುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗತಾನೇ ನಡೆದಂಥ ಪ್ರಸಂಗವೇನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತ. ಶ್ರೀ ಬಂಗಾರಪ್ಪ ನವರು ಎತ್ತಿದಂಥ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅನುಮಾನ ಬಂದುದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನುಮಾನ ಪಡತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಏನೇ ಅನುಮಾನ ಪಟ್ಟರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲೊಂದು ಶಾಸಕರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಕೋಡ್ ಆಫ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಆಡಳಿತದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ವೇನೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೋಡ್ ಆಫ್ ಕಾಂಡಕ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಇಂದೋ ನಾಳೆಯೋ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುತ್ಪೇವೆಂದು ನಾನು ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ 21 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಗದಾಪುಕಾರ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲದಷ್ಟಲ್ಲದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದೂ ಉಂಟು, ಆಧಾರಸಹಿತವಾದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅಗ್ನಿಪುಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೊನೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಲೋಕಪಾಲ ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ಎಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ನಾವು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಸಂಶಯದ ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತಿಮ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಆರಸ್.—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಹೇಳಿದ ಸಾರಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಆಗ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಜರಸ್ತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸೋಣ. ಮೇಲ್ಕೊನೆ ಯಲ್ಲಿ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸೋಣ. ಅದು ಬಂದರೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಜಾರ್ಜಸ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನೋಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ ಆಗ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂತಾನಂ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನ ಶಾಸಕರು ರುಷು ಹಾಕಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

The first part of the charge can be inquired into by the Vigilance Commission but the second charge which has been made by Sri Konandur Lingappa cannot be handled by the Vigilance Commission because he is a Minister.

ಅದುದರಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತು ಲೋಕಪಾಲ, ಲೋಕ ಆಯುಕ್ತ ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಅಗಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಜರೂರಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಆಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೂ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಶಾಸಕರನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವವರೆಗೂ ಹೋಗಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಕಾಂತ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶಾಸಕರನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆ.ಕೆ. ಬಿರ್ಲಾ ಅವರನ್ನು ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಶಾಸಕರನ್ನೂ ಒಂದೊಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನಿಂಬುದೇ ಕಷ್ಟವೇನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರಲ್ಲಿ, ನಿವೃತ್ತರಾಗಿರಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾದನೆ ಇದ್ದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರು ವಂಥ ಕಾನೂನಿನ ನಿಯಮಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಳಿತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳೆಯದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ವಿಚಾರಣೆ ಆಯಿತು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕರ್ಪೂರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದು ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಆಯಿತೋ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಯಿತೋ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ

ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಇತಿಶ್ರಿ ಹಾಡಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಜರೂರಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MLA is something like a marketable commodity.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೂ ನಿಮಗೂ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಯಾರು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಸದ್ದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಅಪಾದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರೂ ಅದರಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅವರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬಹುದು ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಇರಬಹುದು. ನಾನಂತೂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. I have not mentioned anything about Sri Krishna, the Minister. ಈ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೂಡ ಅಧಾರರಹಿತವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೇಜವಾಬುದಾರಿಯಂತವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳವರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಎದೆಮುಟ್ಟಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಸರಿ ಕೆಲಸ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು. ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಅರಿತ ಕೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಹೈಯದ್ರಾಬಾದ್ ಹುಟ್ಟಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಹೈಯದ್ರಾಬಾದ್ ಬಿಡಾರ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲೇ ವಾಸ ಮಾಡಿ ಜನರ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನು ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿವೆ ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಔಪಧಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರೇ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಇರುವ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಪಾಹಿ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿತ್ತೋ ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಬಹುಶಃ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಐ ಎ ಎಸ್ ಹಾಗೂ ಐ ಪಿ ಎಸ್ ಎಂದು ಅಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕೇಡಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸುಮಾರು ೧೯೫೦-೫೨ ರಿಂದಲೂ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದಿನ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಈಗ ಹೇಳುವ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಮಣಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಹೇಳುವಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬರಬಹುದು ಶಾಸಕರೂ ಇರಬಹುದು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರಬಹುದೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಅವರು ಇಂತಹ ಒಂದು ವರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಷ್ಟಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿವೆಯೆಂದಿನ ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳೂ ಒತ್ತಡ ತಂದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ವೇದನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಬಿಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಈ ಡೇರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೭ ಐ.ಎ.ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ೮೯ ಜನ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ೮೦ ಐಎಫ್ ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಭಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಂಎಸ್ ಸೀನಿಯರು ಸ್ಕೇಲಿನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಪ್ರಮೋಟೇಷನ್‌ಗಳು ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ ಶೇಕಡಾ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಎಂದು ಇರಬಹುದನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರಿ ಕಲ್ಕುಲೇಷನ್‌ಗಳು ಎಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೂಲಕ ಅರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲೂ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಂ ಎ ಎಸ್ ಸೀನಿಯರು ಸ್ಕೇಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿರುತ್ಸಾಹವುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೂ ಕೂಡ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನುಭವದವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಂಡು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಂ ಎ ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಐ ಎ ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ತಗ್ಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಡಳಿತದ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ಐ ಎ ಎಸ್ ಹಾಗೂ ಐ ಪಿ ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಆಳತದಲ್ಲಿ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಜೂನಿಯರು ಸ್ಕೇಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಐದು ವರ್ಷ ಇದಾದ ನಂತರ ಸೀನಿಯರು ಸ್ಕೇಲುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಗ್ರೇಡು, ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಸೂಪರ್ ಟೈಂ ಸ್ಕೇಲು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸೀನಿಯರು ಸ್ಕೇಲುಗಳಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಡುವರೆ, ಇಲ್ಲ ಎರಡು ಎರಡುವರೆ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ದರ್ಜೆಗೆ ತಂದು ಕೂರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಎನ್ನುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಈಚೆಗೆ ಸೀನಿಯರು ಸ್ಕೇಲುಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ದಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸೂಪರ್ ಟೈಂ ಸ್ಕೇಲು ಹುದ್ದೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಗ್ರೇಡು ಹುದ್ದೆಗಳು ಎಂದು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿಯವರು ಸೂಪರ್ ಟೈಂ ಸ್ಕೇಲಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಗ್ರೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

3-00 P.M.

ಇದರಿಂದ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂದು ರಾಜ್ಯದ ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆದವರೇ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಚ್ಚ ಶ್ರೇಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಏನಿದೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ನಾನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಾದವನು, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ದಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ, ಇಂದು ನಾವು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವರಿಗೆ ಇರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗುವುದು ೫೮ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷರಿಗೂ ಸಹ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಅವರುಗಳ ನಿವೃತ್ತಿ ಮರುಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ೫೫ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದಿರಿ. ಇದೇ ರೀತಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿವೃತ್ತಿ

ಮಯಸ್ಸನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕೇಡರ್‌ಗೆ ಸೇರಿದವರೂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ ಅವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಮ್ಮ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಯಾವ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಾನೂನು ಆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಇನ್-ಎಫಿಯನ್ ಯಾರಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಇದರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವವರು ಯೂ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಅವರು ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಅವರು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನೀವೇ ಏನಾದರೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆಮಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತು ಇವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲು ನಾನು ಹಿಂದೆಮಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಇದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ, ಕೆಟ್ಟ ಹೋಗಿರುವುದು. ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲೀಜ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟತರವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ ಎಂದು ಮತ್ತು ಅವರ ವರ್ಗಲೋಡ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಡಿಷನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರಿಗೆ ಏರ್-ಕಂಡೀಷನ್ ರೂಮುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರು ಓಡಾಡಲು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಚೀಫ್-ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹುದ್ದೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಚೀಫ್-ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸಹ ಏನಾದರೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮವಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಅನೇಕ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಇಂದು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಂದು ೬ ಜನರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂದು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವಾದ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಪಕ್ಕದ ಮಲ್ಟಿಸ್ಟೋರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಈ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದನೇ ಮಹಡಿಯಿಂದ ಮೂರನೇ ಮಹಡಿಗೆ ಓಡಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿರಬಹುದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಇಳಾತ್ ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಮಗೆ ಕಮಿಟಿಡ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬೇಕು ಎಂದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೋಧಿಯ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಷಾಹಿಯೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾ.ಪ್ರಾ.ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಎಂ.ಎ.ಎಸ್.ನ ಪ್ರಮಾಣ ೭:೫:೫ ಎಂದು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ೫:೫:೫ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ, ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಫಸ್ಟ್ ರ್ಯಾಂಕ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅದಕಾರಣ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣ ವನ್ನು ೫:೫:೫ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇವರುಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಒಂದೇ ಆದರೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಏನು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೋ, ಅದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಎಂ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಹೋಗಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂದು ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ಗೆ ಏನು ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತಿದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತರತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ನೀವು ಈ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಿ ತಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇತಿಶ್ರೀ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಅವರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಡಿ.ಎ. ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖಂಡರು ಅರಿಯದೆ ಹೋದರೆ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ದು ಹುಡುಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಾರತಮ್ಯವೊಂದಲು ಹೋಗಬೇಕು. ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಯಾರಿಗೂ ಇರಬಾರದು, ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಗರಿಷ್ಠ ಸಂಬಳ ಒಂದು ಮತ್ತು ಹತ್ತರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ಎಂದು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಓದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಚೌಕ ಏನಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರಲು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಹಣಬರಹ ಏನು ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಮಧರ್ಮರಾಯ ನಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದಿಡುತ್ತಾನೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರೂ ಸಹ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮೆಚ್ಚಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. Is it by his work or by catering his demands or by catering his requirements and desires. ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ತೊರೆಕಾಡಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಹಿಸ್ 'ಸರ್ವಿಸಸ್ ಆಂ' ಕ್ಲಾಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣುದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಇವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಾನೇದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತೋರಿಸಿ ಈಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಪಿಸುಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅವರ ಜಾತಕವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮ್ಮ ಘನತೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದ ಗೌರವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಬಹಳ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪಿಸುಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ತೊರೆಕಾಡನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸ್ಪಷ್ಟವು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥವು ಯೋಗ್ಯ. ಎಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥವು ಯೋಗ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕಿಂಚಿತ್ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪನವರಾಗಲೀ, ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಾಗಲೀ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನವರಾಗಲೀ, ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಇದನ್ನು ಸಾಕು ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಸಂತೋಷ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಟರಿಗಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಕೆಲಸದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಸಮಂಜಸವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಯರ್‌ರೇಜ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಡಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಜಿನ್ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಡಿ. ಅವರ ಕರ್ಕುಲನಲ್ಲಿ "How to win over his superior officer or master i.e. either Minister or their head of the Departments." ಎಂಬುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಾಳೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೈಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನ್‌ಫೆರೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಫೀಸರುಗಳು ಹೊಡೆತವನ್ನು ತಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕಾನ್‌ಫೆರೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಅನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾನ್‌ಫೆರೆನ್ಸಿಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

SRI D. DEVARAJ URS.—I will be very happy if any one of you suggest some of the points with regard to that matter.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ್ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷದ ಯಾವ್ಯಾವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ವರ್ಕ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಕೆಲವರು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡಂತಿದೆ ಬಡವರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಧೈಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ೧೯೭೨-೭೩, ೧೯೭೩-೭೪ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಮುಗಿದು ವರ್ಷದ ಯಾವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಆನ್ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಆಡ್ಡ್ ಇಲ್ಲ. ಆನ್ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಆಡ್ಡ್ ನಿ ಸ್ಟೇಟಮೆ ಕನ್‌ವೀನಿಯನ್ಸ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭ ನವಂಬರ್ ಡಿರೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಜನವರಿ-ಈ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆನ್ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕ್ಲಾಸ್ (೧) ಮತ್ತು ಕ್ಲಾಸ್ (೨) ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಿಂದ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಆ ಪ್ರಕಾರವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇರೆಲ್ ಸ್ಟೇಟಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಮಾಡಿದೆ ಮೂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೊಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಷಯ ಇದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರೊಟ್ರಸ್ಟಾಮಯ್ಯನವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಂದರು. ಸೆರೆಕಲಾಚರ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ವಿಷಯ. I am not both red about the particular person or the gentleman.

(MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair)

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಅವರು ಯಾವಾಗ ರಿಟೈರ್ ಆಗಬೇಕೋ ಅವತ್ತು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಒಂದೂಕಾಲು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅವತ್ತೇ ಚಾರ್ಜ್‌ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅದು ಹೇಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆಯಾ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು ರಿಟೈರ್ ಆದರೆ ಅವರು ಅವತ್ತೇ ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು ಅದಮೇಲೆ ರಿಟೈರ್ ಆದರೆ ಆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಚಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು. ಅಂದಮೇಲೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳುಗಳಾದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ? ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಹೇಗೆ. ನಿಮ್ಮ ಧೋರಣೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಿನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಸಹ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

SRI D. DEVARAJURJ:—Extension of Service, is after all for administrative conveniences for which the Government exercises its discretion.

SRI H. D. DEVE GOWDA,—It is only when such a situation arises in technical departments where the services of some persons are so inevitable, the extension will have to be given.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ಧೋರಣೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಲಸವೇ ಬೇರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಶಾಸಕರ ಕೆಲಸಗಳೇ ಬೇರೆ. I only go that extent. I do not want to hold only the Hon. Chief Minister. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟರ್ಸ್ ಆಗಿರುವವರು ಇವತ್ತು ಹೊಲಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿರುವವರು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರಲಿ. ಅವರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಬಹು ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮೂರುಸಾರಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಎರಡುಸಾರಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಿಂದ ಹೋಗತಕ್ಕ ಆದೇಶಗಳು. ಇವು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ? ಈ ತರಹ ಮಾಡಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ವಿಷಯ. ಅದೂ ಸಹ ನಿಮ್ಮ ಆನ್ಯೂಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಯಾವ ತರಹ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇನಾದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದುಸಾರಿಯಾದರೂ ಚೆಕ್‌ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ನಿಮಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೊರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥ ಹೊರೆ ನೀವೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಮಗೆ ಸಂಕಟಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಹಿಂದೆಯೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮತ್ತು ಬುಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಟೈಂಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೂ ೬ ತಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಟೈಂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ನಾವು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅರಿಯರ್ಸ್ ವಸೂಲಿಯಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಿಯರ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮಾಷೆಯಾದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ವಿಜಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳಿವೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳು ೫ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಇಂತಹ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ವಿಜಿಟ್ ಮಾಡುನ್ಮನೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ರೀ ಚಿಕ್ಕಗೌಡರು

ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೋದಂಥ ಬಾಕ್‌ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪೌಲ್ಟಿ ಯಾಟ್ ಸಹ ಒಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಇದ್ದಾರೆ ಅವನ ಮೂಗಿನ ನೇರವಾಗಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲವು ಹಳವರು, ಕುಂಟರು, ಅಂಗವಿಕಲರು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕೆಲವು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಎದೆ ಹಾಲು ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕೊಟು ಜೀವವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತುರ್ತಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೩೭೦ ಕೋಳಿಗಳಿವೆ. ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾಚೆಗೆ ಪ್ರೌಢಕ್ಷಣ ಅಪ್ಪಾ ನಗ್ನ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೬ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಜನ ಗ್ರಾಮಸೇವಕಿಯರು ಊರು ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುವುದು. ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿವೆಯೋ ನೋಡೋಣವೆಂದರೆ:

3-30 P.M.

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾರಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು, ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಮತ್ತೆ ರೀಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತೂ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಳಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನರು ? ಅದೂ ಯಾವ ದರ್ಜೆಯವರು ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ಒಬ್ಬ ಆತನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಅಡಿಪನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಹಿಗರಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರೇ ಇಂಥದೇ ಬಾಬಿ ಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದೆ? ಅಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಗಳು ಇಲ್ಲದ ಇದ್ದರೂ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿದ್ದೂ ಹೋಗಿದ್ದು—ಆ ಟಿ.ಬಿ.ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಮಾಡಿದ್ದು—ಅಂತೂ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಡಿಪ್ಯೂಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಅತ್ಯಿನ್ವೇಷನ್ ಮೋಡಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ? ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇನು ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಇವರನ್ನು ಮೊದಲು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಅವರನ್ನೂ—ನಮ್ಮನ್ನೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಜನ ನಡೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕುತ್ತಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲ ಸಫದರ್ ಬರಬಹುದು. ಇವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ನೋಡಿದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ೨ ಸಾವಿರ—೩ ಸಾವಿರ. ಕೆಳದಿ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾದಾಯದ ತತ್ಪರ ಭಾಗ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಜರ್ಜಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ದರ್ಜೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಆಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ದರ್ಜೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನಿತರವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಳತೀರದು. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪನವರೇ ಆ ಕೋಳಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದರು—ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಹಾಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜನರು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು ? ಇಷ್ಟೊಂದು ಸೀನಿಯರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದೇನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು ? ಇವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಅದರೂ ಏನು ? ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ—ಇನ್ನೆನು ವಿಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ನನ್ನು ೧೧—೧೨ ಸಾವಿರ ವರ್ಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಆ ಐ.ಎ.ಎಸ್ ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ? ಯಾವಾಗ ಅವರನ್ನು ಐ.ಎ.ಎಸ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು ? ಈ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಹೋಗಿ ಇಂಥ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಬೇಡ ಅವನನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅವನನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು, ಆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಣಿ ಹೋದರೆ ಆ ವರ್ಗವನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವನಿಗೆ ವರ್ಗ, ಪೂನು ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಎಂ.ಪಿ. ಟಿಫಾಸರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಆ ವರ್ಗದ ಬದಲಾವಣೆ—ಇದೇನು ಆಡಳಿತವೇ ? ಒಬ್ಬ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ? ಎಷ್ಟು ಸಾರ್ತಿ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದು ? ಇನ್ನು ಈ ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಗೆ ಸೇರಿದ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ನೌಕರ—ಹೊಳೆ ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದ ಎಂದರೆ ಸುಕು—ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಆ ಕೂಡಲೆ ಆ ಸಣ್ಣ ನೌಕರನನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಆ ನೌಕರ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಲ್ಲ ಎಂದು ಆತನನ್ನು ಮತ್ತೆ ರೀಇನ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಇದೆಲ್ಲಾ.....

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸೆ.—ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಎಂದು? ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಸರ್ಪಹೆಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿಮಗೆ ಆ ನೌಕರನು ಬಂದು ವರದಿ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭವಿಕ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆನುಕಂಪ ಅವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕು? ಒಂದೊಂದಾವರ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ಹಿರೋಥಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ—ತಪ್ಪಿದರೆ—ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ದೂರು ಬಂದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರು—ವಿಚಾರಣೆಯ ನಂತರ ಆತನನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಆತನನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂದರೆ ಆ ಕೂಡಲೆ ಯಾರೂ ನೌಕರರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಕಿತ್ತ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶಾಸಕರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಮಂಜೂಪಡಿಸಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ಆದ ನಂತರ ಆಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಲಾಕಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ನೂಲ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡೀಮೂಲೆ ಜಾಗಬಾರದು. ನಾನು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಕ್ಲಾಕಿನ ಮೇಲೆ ನಾನು ಆಗಲೆ ಹೇಳಿದ ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಕಿತ್ತ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ರಂತೆ—ಮತ್ತೆ ಆತನನ್ನು ರೀಇನ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕ್ಲಾಕು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ರಾಜ ಕಾರಣಿಗೆ ಲೆವಿ ಲಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನಂತೆ. ಆತ ಅದೇ ರೀತಿ ನೋಟೀಸನ್ನು ನನಗೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂದೆಗೂ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ನನಗೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ತಂದೆಯವರಿಂದ ಇಬ್ಬರಿಂದಲೂ ೫೫ ಎಕರೆ ಖುಷ್ತಿ ಭೂ ಇದೆ. ಅಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇರಬಾರದು ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಆ ಪುಣ್ಯಗಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡೋಣ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಹೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇದು ಇದ್ದ ಹಾಗೇ ಇರಲಿ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಬ್ಬತಾದರೂ ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ—ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನು ಹೆಸರಿಗೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರು ಯಾರೋ ಉತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರೀ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ ಇದು. ನಾನೇ ಒಂದಾವರ್ತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆ ದಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತೇವೆಂಬ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಕೀಯ, ಪುಡಾರಿಗಳ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೂರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಿಸಿ, ನೀವೇ ಮದುವೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಕ್ಕಳಾಗದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅರ್ಜಿಬರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಪುಡಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಇವರನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಲು ಡಿಸಿ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವರೇ? ಹತ್ತಿರ ಬೆರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ವಿಚಾರ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶಾನುಭೋಗರು ಹೋದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದೆವು, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸೇರು ಬೆಣ್ಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ನೋಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಕಡಮೆ, ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ. ಹೀಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಎ ಮ್ಯಾಸ್ಟರ್ ಬೈ ಹಿಮ್‌ಸೆಲ್ಫ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಹೋದರೆ ಟಿ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಸರಿಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಬಂದರೆ ಬೇಕಾದ ವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಟಿ.ಬಿ.ಗೆ ಬಂದು ವರ್ಗವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನಾವೇನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ನೀಡೇನು ಮಾಡ ಬಲ್ಲಿದೆ. ನಿಮ್ಮಿಂದೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದಾ ನಮ್ಮನ್ನೇ ಕೇಳುವರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಆಗಲೇ ಓ ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ದೇವರಾಜ ಅರಸರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಮಾತಿಗೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೂರಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಂಗದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ, ಭೂಮಿ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವರು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ—ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೊಡೆಯುವರು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕ್ಯುಮುಲೇಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನೀವು ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಂದು ಕೂಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಬಿಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೇ ಅನುಕೂಲ. ಈ ದಿವಸ ಎ ಎ ಎ ಎ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಅವರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗವಾಗಿದೆ ? ಆ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ನಿಮ್ಮ ಬಿಳಿ ಬಂಡಾ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದರು. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಮಂದಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಗಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ.

ಇನ್ನು ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಚಾರ. ಈ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳೇ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಎನ್ ಕ್ವೈರಿ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವುದೇ ? ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡು ನಾಪತ್ತೆ. ಕೆಲವರು ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಕೆಲವರು ಗುಮಾಸ್ತರು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಇರುವರು. ಜವಾನರೇನಾದರೂ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹಾಕಿದರೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಯ ತಪ್ಪಿದೆಯೇ, ಯಾರ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದ, ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎರಡು ರೀತಿಯ ವರದಿಗಳಿವೆ. ಒಂದೇ ಐಡೆಂಟಿಕಲ್ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ೨ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಣಯಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ ಅಥವಾ ದೇವೇಗೌಡರ ಪ್ರಭಾವ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೇ? ಅಥವಾ ಯಾರ ಪ್ರಭಾವ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು? Ultimately who is to take that blame I would like to ask? Even though you have made it hundred times clear that there is no interference.

SRI D. DEVARAJ URS.—I want you to tell who has interfered ; Whether there is any interference on my part ? I would like you to speak out to the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಂದಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರೆ ಅಥವಾ ಅರಸುರವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅಥವಾ ಹಣದ ಆಸೆಯಿಂದ ಆಗಿದೆಯೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. Then how such a report can come ? There must be something.

SRI D. DEVRAJ URS.—I would request the Hon. Leader of the opposition, let the House know what that particular case is, who are responsible for such a report and all that. It may not be possible for you to say who are responsible for such a report but atleast I would like you to say what that particular case is.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—I am coming to that point. I am going to place all those things which I have before the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಪೀಠಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸ್ಟೀಯಿಂಗ್ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ದೂರದ ವಿಚಾರ ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಮಂಜೂರಾತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹದಿನಾರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಹದಿನಾರೂಮುಕ್ಕಾಲು ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ೧೭ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಇಲ್ಲ, ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಇಲ್ಲ ಇದನ್ನು ತಾವು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು—ಮೇಯರ್ ಕನ್ಫರ್ಮೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕನ್ಫರ್ಮೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ೧೨—ಎನ್ನೋ ಏನ್ನೋ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಕ್ಸಿಸ್ಪರ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಪಾರಿಸು ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಿ. ಒಬ್ಬ ಎಂಜಿನಿಯರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೇಯರ್‌ರಿಂದ ಕನ್ಫರ್ಮೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಎಂಜಿನಿಯರ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ

(ಗ್ರೇ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಯಾಗಿಲ್ಲ. ೧೯೭೧-೭೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ಬಿಲ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾದವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಇನ್‌ಕ್ಯುಂಟುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಿರ್ಪಾಟು ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ಸಮಾರು ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಇಲ್ಲ, ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ? I am not pleading on behalf of the officer. But I would like to know how discrimination was shown by the Vigilance Commission? What is the basis for this decision? How they have come to that decision? I do not question the integrity of the Vigilance Commissioner. But this is the report of the Commission. ಯಾರ ಒತ್ತಡದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆಯೇ? ಕಮಿಷನರ ನೋಟೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ದುರುಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗುವಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಯಾರು ಹೆಗ್ಗಣಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಸನದ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಗೆ ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏಕೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುವುದಾದರೆ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ ೧೦ ರಷ್ಟು ತಿಂದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಬಿಡುವುದೇ ಒಳಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಈ ಹಣ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸದೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಆನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಮುಂದೆ ಬರಲು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಮನ್ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ ಕೇಸುಗಳು ಐದಾರು ವರ್ಷವಾದರೂ ಇತ್ಯಥವಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಮೌಲ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ, ಇದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗೌರವ ತರುವ ಕೆಲಸವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಕೆರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮೇಲೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು. ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗುತ್ತ ಬಂದರೂ ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ವಿವರಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆಯೇ, ಏನಾದರೂ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಗುಂಡಿ ತೆಗೆದಿದ್ದರೆ ಅದಲ್ಲ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವೇಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಒಂದು ಚದರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಮೊಜಾಯಿಕ್ ಫೈರಿಂಗ್, ಮರದ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಐದಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರಿಸೋಣ. ಯಾರೂ ಯಾವ ಬಗೆಯ ತಂಟೆಗೂ ಬರಬೇಡಿ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸಾರ್ಥಕವಾದೀತು,

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟಿ ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಫಾಲ್ಸ್ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯವರು ಬಂದು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾವು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಹಾಗೇಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಒಬ್ಬರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬೇಡ. ಯಾರ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗೆಯೇ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸೈಸ್ ಇಲಾಖೆ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಹೀಗೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊರೆಯುವಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಾಲ್ಕೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಮಾವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಮಾವನಾದವನು ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಮಗಳಿಗೆ ದಾನ ಕೊಡುತ್ತಾನಂತೆ ;

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಹಾಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದು ನಿವೃತ್ತರಾಗಿರುವವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಪಡುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ನನ್ನು ತಂದು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಿದ್ದವರು ಅಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಗಿ ಹೊಡೆದವರು ಹಾಗೂ ಇತರ ಎಲ್ಲರ ವಿಚಾರಣೆ ಗೂ ಅವಕಾಶ ಇರಲಿ ಎಂದು ನಾನು ತಂದ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ದಿನಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ನಾನ್ ಅಫೀಷಿಯಲ್ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅವರ ಅಸೆಟ್ ಮತ್ತು ಲಯಬಲಿಟಿಗಳ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟುಮೆಂಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಅವರು ಡಿಕ್ಲೇರು ಮಾಡಿ ಅವರ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಎಷ್ಟು ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದೆ ? ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

From the practical aspect if you cannot probe into that matter, why do you want to insist upon filing of property statement from the officers ?

4-00 P.M.

ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡ ಎಂದೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಇಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಕಷ್ಟಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತೊಡಕುಗಳು ಏನಾದರೂ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾನೂನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಇಂತಹ ಅಸೆಟ್ ಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಇವರಿಂದ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್‌ಗಳಾದರೂ ಬೇಕೆಂದು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಇದು ತುಂಬಾ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾನೂನು ಏನಾದರೂ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಲು ನಾವೂ ಕೂಡ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ಯಾಲೇಸು ಆರ್ಚರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳವರೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧೦೦—೨೦೦ ಸಂಬಳ ಬರುವ ಜೂನಿಯರು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಐದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಇಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸೈಜು ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೆವೆನ್ಯೂ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ. ಇದು ನೀವೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಂತೆ ನೋಡಿದರೆ ಕುಡಿಯುವವರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕನ್ಸಂಪ್ಷನ್ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದಾಯ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ತಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗು ಗೊತ್ತು. ಇದ್ದಿಲ್ಲದ ಲೂಪ್ ಹೋಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುಟ್ಟ ಮಾಡಿದರೆ ರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅದಾಯ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನುಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶಸ್ತ್ರಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ವಗೃಹಗಳು ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ಯಾಂಗೇ ಇದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಎಕ್ಸೈಜು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಪೋಸ್ಟು ಎಂದು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸು ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಲರ್‌ಟರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಬೆರಸಿ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಇದರ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಂತಹ ಟಾಡಿಯನ್ನು ಜನಕ್ಕೆ ಕುಡಿಸಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಟಾಡಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಎಕ್ಸೈಜು ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಿಂದು ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾಹ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೇನೇ ಅಲರ್‌ಕೋಡಲ್‌ಗೆ ನೀರು ಬೆರಸಿ ಇದನ್ನು ಪಾರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಟೋಪಿ ಹಾಕಲು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟು ಅದಲರ್‌ಟರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬ್ಯೂವರಿ ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳಿ. ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಟರ್ ಎಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಬ್ಯೂವರಿ ಗಳಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಟರ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಿಲಿಟೇಜಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ? ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ? ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ತೆರಿಗೆಯೂ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ದೊಡ್ಡ ಟ್ರಕ್ಯುಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಟರ್ ಎಂದು ಒಂದು ಟ್ರಕ್ಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಪಡೆದು ಹತ್ತಾರು ಟ್ರಕ್ಯುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟರ್‌ನಿಂದ ಅಥವಾ ಬ್ಯೂವರಿಗಳಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಕ್ಸೈಜು ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಎಕ್ಸೈಜು ಡ್ಯೂಟಿ ಹಾಗೂ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಟ್ರಿಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಇಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಬ್ಬರು ಡಿ.ಐ.ಜಿ ಎಂದು ನೇಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹತ್ತಿರವೇ ತೆರೆಯಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿ

ಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಜನಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

ಅಷ್ಟಕ್ಕಾದರೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅಂಗಡಗಳನ್ನು ಉರಿಸಿದ ಹೊರಗೆ ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರೆ ಇದೆ, ಅದು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿರಬಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ, ದೂರು ಕೊಟ್ಟವರನ್ನೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇಂದು ಕುಡಿಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಜನಸಂದಣಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆರೆಯುವವರು ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಒಂದಿಬ್ಬರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮರಾಠದ ಸ್ವರೂಪದ ಒಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಜನಸಂದಣಿ ಇರುವ ಜಾಗದಿಂದ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಶಿವನ ಇದ್ದರು. ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾಯಿತೇ, ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶಿವನಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಾಯಿತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೆ ಇದ್ದವರು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಅಥವಾ ದೋಷ ಮಾಡಿದ್ದರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ನಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಂಗೆಪ್ಪ ನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮತ್ತು ನಾನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು, ಅದಕಾರಣ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆರೋಪವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಮೊದಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮರ್ಥನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಸಿಎಂಎಚ್ ಜಾಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಮಾಡಿ

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಟ್ಟುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಆದರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಿರಾ ಅಥವಾ ಕೋರಂನ ಅಭಾವ ಇತ್ತು ಎಂದು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಿರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಇದ್ದರೆ ಕೋರಂ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ೧೫ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರೆ, ಸಭೆ ಸೇರಲು ಶಿವನಾರಾದರೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಕೋರಂಗೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸಭೆ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಮಗೆ ಯಾವುದು ರೀಜನಲ್ ಆಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. For a Meeting what should be the minimum number of members required is to be fixed. The Government has fixed the number. ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬಹುಶಃ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇಂದು ಈ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ನಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದವರು ಸಹ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತೋಷ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ನೀವು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಸಹ, ಅವರು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಯನ್ನೇ ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಯೂ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆದರ ಒಂದು ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಅವರದ್ದು ಏನೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಡಿಫೆಟ್ಸ್ ಇತ್ತು. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಪತ್ರ ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಅವರ ಪರಿಮಿತಿಯಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಇಲಾಖಾ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರೇನಾದರೂ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಆವರಗಿಂತ ಜಾಗೃತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಳು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮವರು ೪ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ನಮ್ಮವರು ೪ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮವರು ೩ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹೌದು

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯ ೩ ಜನರು ಯಾರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ನಿಮ್ಮವರು ನಮ್ಮವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪನ ಮಕ್ಕಳು ಯಾರು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು, ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರು ಎಂದು ಅರ್ಥ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರು ಇದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊರ ಜನಗಳ ಪೈಕಿ ನಮ್ಮವರು ಒಬ್ಬರು ಒಕ್ಕಲಿಗಳ ಜಾತಿಯವರು ಅಲ್ಲ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮವರ ಯಾರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತಿನಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮವರು ಎಂದು ಹೊಗಳಿಕೊಂಡರಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಮ್ಮವರು ಯಾರು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದನೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮವರು ಎಂತೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನನಗೆ ಅಸ್ವಯ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖೇದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಿಂದಲೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ೪ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಮದಾನ ಇದೆಯೇ ? ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇದೆಯೇ ? ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಹೇಳಿ, ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಹಾರ್ಟ್‌ಲೋಚರ್‌ಲೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವಿರೋಧ ಇದೆಯೇ ? ಇವರು ಆ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ನಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಹೀಗೆಯೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆಗ ಅವರು ಆ ಲಿಸ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರ ಒತ್ತಡಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಲಿಸ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಹೊರಗಡೆಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮನೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ದೇವೇಗೌಡರು ಹಾಸನದ್ದು ಒಂದನ್ನೇ ತಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದಾರೆ ಎಂದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಜೇರ್ಮನ್ ಇರಲಿ ಅವರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಅದು. ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿಯು ಚೇರ್ಮನ್ ಇರಲಿ ಇವೊತ್ತು ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಇರಬಹುದು ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹರಿಸನ ಜೇರ್ಮನ್ ಬರಬಹುದು ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಸೇವಾ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಜೇರ್ಮನ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೇರ್ಮನ್ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಪ್ರೀಮ್‌ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶಕ್ಕೋಸರ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಅದರ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಜೇರ್ಮನ್ ಅವರ ಕೇಸು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೇರಿದಾಗ ಇರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ವಿನಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ? ಇವರ ವೆಂಜೆನ್ಸ್‌ನ ಅಂಟಿಟ್ಯೂಡ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿನಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಜೇರ್ಮನ್ ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿನಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪೀನ್‌ಲೋರಿಂಗ್ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. If the leader of the House is not relishing my speech, I will not talk.

SRI D. DEVARAJ URS.—To-morrow, I think, is the day on which I have got to reply. I would like to know whether the hon. Leader of the Opposition wants to take the whole day. If he takes the whole day, I do not know how much time I should take. Other party members have to talk and others also should talk. This my point. ಶ್ರೀಮಾನ್. ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಕಾಲ ಮಾತನಾಡುವಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳು ಇವೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಲದ ಮಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತೆಲ್ಲಾ ಇವರೊಬ್ಬರೇ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಒಂದು ದಿವಸ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ

MR. DEPUTY SPEAKER —I was about to tell the hon. Leader of Opposition that there are about 8-9 people who have expressed the desire to speak,

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಭಾನಾಯಕರೂ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದುವರೆಗೂ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಆರಸ್ — ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಮಯಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ೩ ವಿವರಗಳು ಮಾತನಾಡಿ ನನ್ನದೇನು ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಡಿವ್ಯಾಂಡಿಸ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರಂತೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲ ಮಿತಿ ಹುನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

4-30 P.M.

SRI H. D. DEVEGOWDA.—Sir, I have started my speech at about

SRI D. DEVARAJ URS —Sir, if the Leader of the Opposition takes the whole day, I have no objection. But, tomorrow, he should not say that you don't reply today; do it tomorrow etc.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—Please don't pass such uncharitable remarks.

SRI D. DEVARAJ URS.—But the discussion on Demands should take place at the appropriate time and they should be completed. We cannot go on extendings. the timings

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Leader of the Opposition is entitled to have courtesy. He is also entitled to have sufficient time. But, at the same time the Leader of the Opposition..

SRI M. S. KRISHNAN.—The Leader of the Opposition has to take his own time. But, what I want to say is that if the Leader of the Opposition takes two hours, to that extent his other members of the party need not speak. But, sufficient time should be given to the Members of the other parties, also.

SRI D. DEVARAJ URS —I whole-heartedly endore the suggestion given by our Hon. Member Sri M. S. Krishnan.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I don't know whether the entire House is agreeable to his suggestion. I don't think Mr. Krishnan will control the entire House.

SRI M. S. KRISHNAN.—Leader of the Opposition means he represents one particular party. When he takes more time, that means, he has taken more time of his party member's time. So, ultimately his party members will lose their time. But, other party Members should get their legitimate hours for the debate.

I think his party mebers will also agree for this.

MR. DEPUTY SPEAKER —So far as Leader of the Opposition is concerned, he will certainly have a say. I don't deny it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರೆನ್ಸ್ ನಿಂದ ನನ್ನ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಟೈಂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಜೆಟ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ

ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡೋಣ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾವು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ವೇಕೆಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಮಾಡಿದರೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? Government have taken a decision. Even if the Secretary of a Department takes a decision, ultimately the responsibility lies with the Government.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಮನೆ ಖಾಲಿಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಂಯಲ್ಟಿ. ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಒಬ್ಬ ಎಂ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾನು ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ ಮಣಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. If the Chief Minister wants the name of the Officer to punish him, I am prepared to give it. ನೀವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. P.S.C. also agreed with the decision taken by the Government. But, subsequently the Government took a decision to exonerate him.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ he has taken a decision to punish an M.A.S. Officer and sent it to the Public Service Commission. The Public Service Commission also agreed with the decision taken by the Government. But again the Government took another decision which is quite contrary to their earlier decision.

SRI D. DEVARAJ URS —Sir, when the public Service Commission recommends to the Government, ultimately the Government, i.e., the Cabinet as a whole takes a final decision. If the decision of the P.S.C. is not correct, the Cabinet takes its own decision in the Matter.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಒಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಈಗ ಖೇ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಳಗೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ತಮಗೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಈಗ ನೀವು ಕೆಲವು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದ ರೊಳಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಆ ಕಮಿಟಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ? ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಇವತ್ತು ಆ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕೋಮುಗಳೇ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಎರಡು ಕೋಮಿನವರು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ? ಎಷ್ಟು ಆ ಜನರನ್ನು ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ? ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಗಳನ್ನು ಖೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಅದರೊಳಗೆ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ? ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀಯವರನ್ನೂ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಯವರನ್ನೋ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಏನೇ ಆಗಲೀ ಇವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆಯೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ವಿವರಗಳು ಬೇಕು. ಯಾವ್ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಗುತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. If it is the recommendations of the P.S.C. the Government has got every right to overrule it. But, here, the Government after taking a decision sent it to the P.S.C.

SRI D. DEVARAJ URS.—Please let me know the case.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—Mr. Rupla Naik's case. ಕಮಿಟಿಗಳ ವಿಷಯ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಆರಸ್.—ಈ ಕಮಿಟಿಗಳ ಬಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ್, ಹರಿದ್ವಾರಿ, ಇತರ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ್ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಯಾರಿಗೆ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಎರಡು ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಅದು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಷ್ಟೊಂದು ತಾವು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತೀರೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೀವೇ ರಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಅವರವರೇ ತಂತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಜಿಫ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೇಜರ್ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಕೆ? ಇವು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು ಈ ಎರಡು ಮೇಜರ್ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಲಿಂಗಾಯತರು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗರು. ಇವರಿಗೆ ಈ ಜಿಫ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕೋಮಿನವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಕೋಮಿಗೆ ಸೇರಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಮಿಟಿಗಳಾದರೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಸೌಜನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅಥವಾ ಆ ಜಿಫ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಎರಡು ಕೋಮುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಅರ್ಹರು ಮತ್ತು ದಕ್ಷರು ಇಲ್ಲವೆಂತಲೋ? ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೈಬಿಟ್ಟರು?

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡಲಿ. ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾನವೀಯತೆ ಇರುವುದು ಬೇಡವೇ? ಪೋಲೀಸರವರು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಸರಿಗೆ ಪೋಲಿಸ್‌ಮಂದರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ದೃಢ ನಂಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಜನತೆಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪುಡುಂಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸಿಸ್ತನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸದೃಢವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಿಳಿಸಲಿ. ಆಗ ನೋಡೋಣ. ಕೇವಲ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ನೌಕರರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅಡ್ಡಿ ನಿವ್ವೇಷಣೆಯು ಟೋನರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿ. ಯಾವೋ, ಕೆಳಮಟ್ಟದವರನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಮೇಲರವರ್ಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಕಂಡಾಗ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೌಕರರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧೀಕರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ನೌಕರರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯೂ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾವೇ ನಡೆಸಲಿ ನೀವೇ ನಡೆಸಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಿತ್ತೂರ್ ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಗೆ ಕಾರಣ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್. ಆದರಲ್ಲಿ ಆತ ಆ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಿತ್ರಾ ದೇಶಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ೨½ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಫೇರ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಷನ್ಸ್‌ತ್ತು ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಪರದಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಅವರ ಪರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಸುಮಿತ್ರಾ ದೇಶಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ೪½ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಮೊದಲಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣತಕ್ಕ ಆ ಹಾವಭಾವ ವಿಲಾಸಗಳೇನೋ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಪರದಿ ಸತ್ಯವಾದದ್ದು ಯಾರದು ಅಸತ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮೆಸಿ ಬಳಿಯಲು ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪರದಿ ಆಧಾರವಾಯಿತಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪಿ ದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಕೊಟ್ಟ ಪರದಿಯನ್ನೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪರದಿಯೇ ಅವರನ್ನು ಮಂಡಲದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದನೇ ಆಧಾರ

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ — ಈಗ ಮಾನ್ಯ ದೆಸೈರು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಏಕೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕಾಣೆ. ಆ ಪರದಿಯನ್ನು ಓದಿದ್ದೂ ಆಯಿತು ಶ್ರೀ ಕಿತ್ತೂರ್ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೂ ಮುಗಿದು ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೂ ಆಗಿದೆ ಆದರೆ ಆ ಪೊಲೀಸ್ ಪರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಕಿತ್ತುಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿನೋದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಸ್ಕತೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಲೋಕ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದೀತೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ಪೊಲೀಸಿನವರ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ೨½ ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿ.ಐ.ಡಿ ಪರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ೪½ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿದ್ದಾರೆ? ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಪರದಿ ಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದು ಸರಿಯೇ? ಇದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆ ಗದಾಪ್ರಹಾರವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್, ಅವರ ಪರದಿಯ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ನೆರಳಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ೩೦ ವರ್ಷದವರ ಹಾಗೆ ಕಂಡರೂ ಅವರು ಕೆಲಕಾಲ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿ ಬಂದಾಗ ಅವರ ಮುಕ್ಕು ಹೆಜ್ಜೆ ದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಾಳ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎರಡು ಪರದಿಗಳನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಿ, the then report of the officers and the present report of the C.I.D.

SRI D. DEVARAJ URS.—What prevents you from reading them?

SRI H.D. DEVE GOWDA.—Have you placed those reports on the Table?

SRI D. DEVARAJ URS.—The report of the police is on record. My speech is on record. His speech also is on record.

SRI H.D. DEVE GOWDA —I want the C.I.D. Report.

SRI D. DEVARAJ URS —How do you know there is CID report?

SRI H. D. DEVE GOWDA.—There is the press statement. ಈ ದಿವಸ ಪೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಂಚೀಲನೆ ಮಾಡಿರುವವರು ಹೇಳಿರುವುದು, ಪರದಿಯಾಗಿರುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಿ.ಐ.ಡಿ ಪರದಿ ಸತ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಯೋಣ. ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ರೂಪ ವರದಿ ತಪ್ಪು ಎಂದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಡೀಮೂರಲ್ಟೆಜ್ ಆಗಿರುವ ಇಲಾಖೆ ಸುಮತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವ ಬರುವುದೇ? ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಟ್ಟಲು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕೆತ್ತೂರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ, ಪರವಾಗಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಎರಡು ವರದಿಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾವುದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸಿ ತಪ್ಪು ವರದಿ ಮಾಡಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ರಾಣಬೆನ್ನೂರು ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಜರ್ಜಿಯಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಸೀನಿಯರ್ ಆಫೀಸರು ಅವರು ಎಸ್.ಪಿ. ಗ್ರೇಡಿನವರಾದರೂ ತಪ್ಪು ವರದಿ ಕಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಪ್ಪು ಮಾಡುವ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ಸಮ್ಮಾನದ್ವಾರ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನು ಅವರು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಎರಡು ವರದಿಗಳನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆಗೆ ಇಡಬಾರದು ? ಈಗ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸಿ.ಐ.ಡಿ ವರದಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎರಡನ್ನೂ ಇಡಿ ನಾನು ಉಪ ಯೋಗ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರವೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಎರಡು ವರದಿ ಇಬ್ಬರೇ ಒಂದು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಉಹಗೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆಧಾರವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದೇಮೇಲೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದ ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ಗಳು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 203-ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವವರನ್ನು ಒಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಂಗನಾಥರವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಬಸ್ ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಒಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಸೀನಿಯರ್ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದುವರೆಗೆ 2 ವರ್ಷ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೇ ? ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಅಥವಾ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಅಥವಾ ಎಸ್.ಪಿ ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಲಂಚ ಅವರ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿದೆಯೇ ? ಐ.ಪಿ.ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರೆಗೂ ಅದು ಏಸ್ಪರಿಸಿದೆಯೇ ? ಇವತ್ತು ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ನೂರಾರು ಬಸ್ಸುಗಳು ಒಡುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ ? ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ವಂತಿಗಳು ಅದನ್ನು ಒಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ವೆರಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಹ ಸನಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೂಲಕ ಸುಮಾರು ೧೫ ಬಸ್ಸುಗಳು ಇವತ್ತು ಓಡಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಮುಖ ಜನರು ಹೊಸಿರಿವವರು ಕಾಸಿರುವ ಜನರು ಅವನ್ನು ಓಡಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎ ಸಾರು ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬಡಪಾಡು ಹಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪುಂಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಒಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ತಿಂಗಳೇ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖು ಕಂತು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಹೀಗೇ ಮೊದಲೇ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಒಡಿಸಬಹುದು. ಅಂಥ ಟೆಂಪೊರರಿ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಕೆವಲ ಪರ್ಮಿಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಒಡಿಸಬಹುದು, ಪಿ.ಸಿ.ಐ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಹಣೆಬರಹ ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹುಷಾರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಸ ಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುವುದು ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಇರುವವರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಐ ಎ ಎಸ್ ಮತ್ತು ಐ ಪಿ ಎಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಕೆಟ್ಟ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗನ್ನಾಗತ. ನಿಮ್ಮವರು ಶೇಕಡ ೫೦ ರಷ್ಟು ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸುಕೋಗುತ್ತದೆಂದು

ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರೇಷಿಯೋ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಐ. ಎ. ಎಸ್, ಮತ್ತು ಐ. ಟಿ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಮ್ಮವರೂ ಹಾಗಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

5-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟ ನನಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಸ್ಟ್ರಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೂ ಇಡುತ್ತೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ದಾಖಲೆಗಳು ನನ್ನಲ್ಲವೆ. ಸೀನಿಯರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಉಚ್ಚತನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವನ ಹಣೇಬರಹ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಪರಿಟ್ ಇಲ್ಲವೆ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ಸೀನಿಯರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಸ್. ಪಿ. ಇಂಥವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪರಿಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ.

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ತಿದ್ದುತ್ತೇವೆನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಉಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದು ನೋಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲ ಎಲ್ಲಿದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Madam Speaker in the Chair.

(Remarks made by Sri H. T. Krishnappa against the Minister for Public Works and Electricity)

SRI H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works and Electricity).—Madam Speaker, with your permission I would like to make a submission. Rule 289 of the rules of procedure lays down that :

“289 No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given previous intimation to the Speaker and also to the Minister concerned so that the Minister may be able to make an investigation into the matter for the purpose of reply...”

The Hon. Member Sri H. T. Krishnappa just about half-an-hour back made an allegation word / words expunged as ordered by the Chair. Which is derogatory, defamatory and incriminatory and he has not given notice either to the Hon. Speaker or to the Minister concerned. Therefore this grossly violates the rules of procedure and persons cannot go on making this kind of allegations and walk-away. There must be some dignity and decorum also. So I request the Chair that the allegations be ordered to be expunged or the Hon. Member be asked to withdraw the same.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರೂಲ್ ೨೮ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿನ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಡಿಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಆಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಶಾಭವೋ ಇಲ್ಲ. So I order it to be expunged from the records and it should not be published in the press also.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸುಮಾರು ಎರಡೂಕಾಲು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ದಿನಚರೆಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿನ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಆದಂ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹುಶಃ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವ ಕಡೆಯವರೇ ಆಗಲೀ ಹೇಳುವುದು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಕ್ಕೆ ಗೌರವ, ಭೂಷಣ ತರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲಸ, ದೇಶದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇತ್ತೆಗೆ ಬರುವುದು ಅಭ್ಯಾಸ, ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲೀ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿರುತ್ತಾರೆಂದಾಗಲೀ, ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಲೀ ಮಾತನಾಡುವುದು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರ ಅಭ್ಯಾಸವೂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ತಾವು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ನಾನು ಮುಂದೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವ ಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೆ. ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಯಾವುದೇ ತಪ್ಪು ಕೆಲಸ ಆಯಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಬರಹ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ನಾನು.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಎರಡೂಕಾಲು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟೈಂ ಅನ್ನು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನಂತೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇತಿಷ್ಠ ಕಾಲ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ನಾನು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಯಾವ ವಿಷಯ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಇಲ್ಲಿ ಬಂತು.

ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಆನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಐವತ್ತರಷ್ಟು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆಡಳಿತದ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ ಎಂಟತ್ತರಷ್ಟು ಇರುವ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ

ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನೂ ಈಗ ಮೊಟಕು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಗೂ ಅವರಿಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಅಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಪೂರೈಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಕಾನೂನು ಇತ್ತೋ ಅದೇ ಕಾನೂನು ಇನ್ನೂ ಈಗಿರುವ ಅಡಕತೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇಂತಿಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಅವರ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾಡಲಿ, ಅದರ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇೀ ರಾಜ್ಯದ ಹೋಟೆಲಾರಿಕೆ ಇದು ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಾವೇನೋ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಲೋಪಗಳಿವೆ ಎಂದು ಕಾಗೆ ಬರೆಯಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಮೂತ್ರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇವರ ಸರ್ವಿಸು ರೂಲುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವುತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಡಿ. ಎ. ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಪೆನ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತ ಇರುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಉತ್ತಮ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಲು ಏನಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಕಂಟ್ರೋಲ್‌ವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಇದ ರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆಭಾವ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸರಕಾರದ ನೌಕರರಾಗಲಿ ಡಿ. ಎ. ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ದಿವಸಗಳ ಬೆಲೆ ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಲೆಗಳು ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರತಿ ಯೋಗ ಸಾರಿ ಡಿ. ಎ. ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ದಿವಸಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಏರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ.

ಸರಕಾರ ಸಲಾ ಸಲವೂ ಡಿ ಎ ಎಂದು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹಳೆಯ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಏನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಂತಹವರಿಗಿಂತಾ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗು ಸರಕಾರ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಡಿ ಎ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ದಿವಸಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ? ಇದರ ಕೂಡ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಡಿ ಎ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹಣದ ಸರೈಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಲೆಗಳೂ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಜನತಾಮಾನ್ಯರ ಗತಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸರೈಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಾಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರಕಾರ ಶೀಘ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಸುತಾನಂ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಆಗ ಒಂದು ಡಿಸ್‌ಪನ್ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುವಾಗ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನಿಗೆ ಇರಕೂಡದು ಮತ್ತು ೭೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಇರಕೂಡದು ಮತ್ತು ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ೫೦೦, ೪೦೦೦ ಹಾಗೂ ೫೦೦೦ ದಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಮಾಜವಾದ, ಸಮತಾವಾದವೇ

[ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ]

ಇಂತಹವರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವಾಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ಚೌಕಾಶಿಯನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ರೇಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಖರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರಾದರೆ ಚೌಕಾಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚೌಕಾಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇದೆ. ಅಂಗಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಿ ವರ್ತಕರು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ದರವನ್ನೇ ಬಡವರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

ಇನ್ನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡುವುದು ದಯಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೆಲ ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಅಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೆಂದು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರು, ಇವರನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟಿನಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಇದುವರೆಗೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲಸಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೇ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಸ್ತುವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೊರೆ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಗೊಟಿ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲೇ ಮಲಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಒಂದು 'ಚ' ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಆಯಾಯ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವಂತಹವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಇನ್‌ಸೆಕ್ಷನ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಊರುಗಳಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಫೀಸರುಗಳು ಇಂತಹ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಇವರ ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳು ಮೊದಲು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಇದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನೋಟು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೂರನೇ ದಿನ ಅಫೀಸರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಗುಮಾಸ್ತರು ಏನು ನೋಟು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಪವಾ ಎರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಗುಮಾಸ್ತರು ಮೊದಲು ಬರುವಾಗಲೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ತಹಶೀಲುದಾರರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಅವರನ್ನು ಸುಮಾರಿ ಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾರನೇ ದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ತಹಶೀಲುದಾರರು ಕಾದು ನಿಂತು ಅವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಗುಮಾಸ್ತರು ಏನು ನೋಟುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಷನ್ ನೋಟುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಅದೇನಾಗುತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇರೂಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಫೈಲುಗಳು ಉಳಿದಿದೆಯೆಂದು ನೋಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಸರಕಾರದ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಹಳೇ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಒಳಗಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಂತಿಷ್ಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಫೈಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಂತೆ ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟೋ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಕುಳಿಗಳನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆದರೆ ಇಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಟೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಸುಖದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಒಡಾಡಲು ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದೇ ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ವಾಹನಗಳ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲಿಂಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಹಣ ವಿನಿಧ ಅದರ ಎಂದೂ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಿಮೂಲೋ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮದುವೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಇಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ ಬಂತು; ಇದರಿಂದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಒಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಯಿತು. ಈ ಇಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿವೆಂದರೆ ಈ ವಾಹನಗಳಿಗೆ, ಅವುಗಳ ಪೆಟ್ರೋಲಿಗೆ ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಮೂತ್ರ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ವಾಹನಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಏನಾದರೂ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಜನರು ಹೆದರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ಅಪ್ರೆನ್ಟಿಸ್‌ಶಿಪ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ನೂನತೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ಅದನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಗದ ಬರೆದಿರುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅದರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಂದಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಸಹ ಕಳೆದ ೩೦-೩೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಅದರ ಈಗ ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ರೆಫರೇನ್ಸ್ ಇಸಮಿಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರು ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರುತ್ತಿಲ್ಲ; ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಒಂದಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹುಷಾರಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಜೋರಾಗಿ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಂತರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾಲ ಇದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ತಾವುಗಳಾದರೆ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಟ್ರೇಜರಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಸಾಲ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಈ ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಕೊಡುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನಸ್ಸೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ತಮಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಕಛೇರಿ ಬಳಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಬಿಳಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ತಮಗೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸತ್ಯದಿಂದ ಧರ್ಮದಿಂದ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೇ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ: ನಮ್ಮ ನವಸಿಂಹರಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಂದರೆ ದಂಡೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಮಣು ತೆಗೆದು ೫ ವರ್ಷಗಳೂ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳಿಸಿದಾಗ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರದ್ದೇ ಆದ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು, ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರಲಿಲ್ಲ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೆಲಸ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಯಾರ ಮಾತೂ ಸಹ ನಡೆಯುವಾಗಲಿ ಎಂದು ನಮಗೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ)

ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದುಪಕ್ಷ ಸೇಳಿದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ; ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಅವರದ್ದೆ ಆದ ಒಂದು ವರ್ಗವಿದೆ. ಆ ವರ್ಗದ ಜನರು ನೋಡದಾಗಿ ವಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ; ನಂತರ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಸಹ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರ ನಾಲ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಬಂತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಕಛೇರಿಯವರು ಮೊದಲು ತುಖೆ ನಡೆಸಿ ೨ ಲಕ್ಷದ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮೋಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟೊಂದು ಮೋಸವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತನಿಖೆ ಕಳಿಸಿದರು ; ಆಗ ೬೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮೋಸವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಇನ್ನೊಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದು ಯಾವುದು ? ಇದು ಒಂದು ಕಷ್ಟದಾಯಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನ್ನು ಸಹ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರನ್ನು ಚೀಫ್ ಮನ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಂದೊಂದು ಕಛೇರಿಯನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ ; ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರು ಸಹ ಇರಲಿ ; ಅದರೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದಿಬ್ಬರು ಖಾಸಗಿಯವರು ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರಾಜ್ಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು, ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ ಹೊಂದಿರುವವರು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಎಕ್ಸ್ ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಹೊಂದಿರುವವರು ಯೊಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೇ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಲಿ, ಅವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ ಮತ್ತೊಂದು ಅದನ್ನು ಚೀಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಜಾಗೃತ ಕೇಸ್ ಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಇದ್ದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಕಛೇರಿ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕವಾದಮೇಲೆಯೂ ಸಹ ಇದೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರೂ ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಟ್ಟಿಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕು ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಕಛೇರಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ನೌಕರರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿದೆ, ಎಷ್ಟು ನೌಕರರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಕಡಿಮೆ ನೌಕರರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ; ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಮೊದಲು ಒಬ್ಬರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಂದು ೬ ಜನರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

5-30 P M

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ನ ನೌಕರರು ಬಸ್ ಸ್ಟಾನ್ ಡಿನಲ್ಲಿ 4 1/2 ಗಂಟೆಗೆ ಕ್ಯೂ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೧೦ ಕುರ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಜನ ಮಾತ್ರ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಬಾಕಿಯವರು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕುಳಿಗೆ, ಅಫೀಸರಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಫೀಸರಗಳು ಇರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ಇದರ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ನ್ನೇ ಬೇಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನೇ ತಿದ್ದಿ ಸಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಯಾಯ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬೇಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಡಿಸಲು ನೀವನು ಹೋಗುತ್ತೀರಾ. ಇವರು ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಾರೋ ಏನೋ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿವಸ ಎಂದರೆ, ರನೇ ತಾರೀಖು, ರನೇ ತಾರೀಖು ಮತ್ತು ೩೦ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ತಾರೀಖುಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೂ ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೂ ಮೂರು ದಿವಸ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಗಂಟು ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ರೈತರ ಆರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಂದೂಕದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನಗಳಿಗೆ ಬಸ್ ಚಾರ್ಜ್ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಯಉಳಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೀತಿ ಆಡಳಿತ ಇರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಮೂಲಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಅವರೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸಲು ತೊಂದರೆ ಏನು. ಜನಗಳಿಗೆ ಬಸ್ ಚಾರ್ಜ್‌ನ ದುಡ್ಡು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಿ, ಸೊಪಿಯರ್ ವರ್ಲ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಪತೀಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಯಾರೂ ಕೂಡ ಲಂಚ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದರೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರು ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಎಂದಿಲ್ಲ. ೧೦೦ ರೂ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರು ೭೫ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಂದರೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಯಿತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಪೊಲೀಸರೇ ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಜಂಬಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ದರೂ ಬಂದು ಮೋಡಲಿ. ನಾನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಓಪನ್ ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರರು, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಸರ್ವೆಯರು ಇಂತಿಥವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆದರಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಕಾರಣ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ್ದು ಹೊಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತರು, ಕಾಫಿ ತೋಟವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ತಾನೇಟೆ ಇಂತಾ ಮಾಲಿಲ್ಲಿ ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಓಡತಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮೆರಿಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒತ್ತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ಬಡತನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದಕೊಡರೆ ತಂದತಾಯಿ ಗಳು ಗಿಡಕ್ಕೆ ನೀರು ಹಾಕು. ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹುಲ್ಲು ಹಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಮೆರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೇ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಿಟೈರ್ ಆದವರಿಗೆ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಡಿ. ಎ. ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೇನು ಗೃಹಚಾರಿವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಹೇಳದೇ ಕೇಳದೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತೆಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾದರೆ ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಏನಾದರೂ ಅಂಪ್ರೋವ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥಾದಕ್ಕೆ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು? ಯಾರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವನಿಗೆ ಕೆಲಸವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದವಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯಬೇಕು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡುವು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಈಗ ಬಡವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟಿನ ರೂಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೨೪೦೦ ರೂ. ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇರುವ ಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೇ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ)

ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮ ಸಾವಿರ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಏಲೋಸ್ ಆಫೀಟಾಟ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವಾಗ ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಟಪಾಲ್ ಏರ್ಚ್, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ಗೋಸ್ತರವಾಗಿ ಈ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ವಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಏನೋ ಎಂದು ಊಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹೂವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಏಲೋಸ್ ಲೆವೆಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆಡಳಿತದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್(ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ) - ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಖಾತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ವೇಳೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಖಾತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಂತರ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅನ್ಯಾಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಶಾಸಕರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರಿ. ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೇನುಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಇವರು ಎಷ್ಟು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ರೆಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವನು ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾವು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದೊಂದು ಕ್ಲಿಚೆಕ್ ವರದಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಮೈನರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೇ ಆಲೀ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಆಗಲೀ ಎಷ್ಟು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಯಾವವು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ ಏಕೆ ಅಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂಥ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಶಾಸಕರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರು ಆ ರೀತಿ ಕೊಡದೆ ಏನೋ ಒಂದು ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ರೋಟನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಘೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ತರಹ ರೋಟನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ವರದಿಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ ಇರುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶಾಸನವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಶಾತಿಯಾಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಆದರೆ ನಾನು ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇರಕೂಡದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವವನಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದಿಂದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇವತ್ತು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಕಾರ್ಯರೀತಿ ಬಂದಾಗ ಆ ರೀತಿಯಾದ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೆಲಸವೇನೋ ಕಷ್ಟದ್ದು. ಒಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ

ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮತಾವಾದ ಸಮಾಜ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಅಂತಹವರು ಈಗ ಜನಗಳ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೇ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ತರುವಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಒಂದೆರಡು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಯಾವುದೇ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ್ವರರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಅಂತಹವರು ಹೋದರೆ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಚೀಲ ಹಾಕಿ ಕಾಫಿ ತರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯಜನರು ಹೋದರೆ ಇವತ್ತಿನದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಒಂದು ವರ್ತನೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒನಾಯವಾಗಿ ಬೈಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೊಡೆಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬಂದಿದೆ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಅನೇಕರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಸರವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕಂಡಹಾಗೆ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಗಳ ಪ್ರಕ್ಷೋಭ ಚಳುವಳಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇವೆ ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗುಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಮುಗುಟ್ಟು ಇವೆರಡೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮುಂದೆ ಬರುವ ದಿನಗಳು ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಿವೃತ್ತ ವಿನಾಯಿರರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾದೀತು: ಮುಂದೆ ಬರುವ ಜನಗಳ ರೈತರು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು ನೌಕರರು ಮುಂತಾದವರ ಹೋರಾಟಗಳು ನಾಳೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಚಳುವಳಿ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ಹೋರಾಟಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಅವರ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡುವುದು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಅವರು ತಾಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದು ಪೊಲೀಸಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಪೊಲೀಸಿನವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಲಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹವಾಗುವಂತೆ ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಅವರ ಮೇಲೆಯೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು, ಲೇಬರ್ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳು ಬೆಲೆಯೇರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏರಿರತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೂನ್ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬಂತು. ಹತ್ತಿರತ್ತಿರ ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಏನೇನೋ ಮಾಡಿದರು. ಅದರೂ ಅವರದು ಏನೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವರು ಕೆಲವರ ಮುಂದೆ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಏಜೆಂಟ್‌ರು ಕೆಲವರು ಕೆಲವರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅಶ್ರುವಾಯವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ಸಿಕ್ಕಾಬಟ್ಟೆ ಜನಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಒಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ೨೩ನೇ ತಾರೀಖು ಜೂನ್ ಮಾಹೆಯಂದು ನಡೆದಂಥ ಲಾಲಿ ಚಾರ್ಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬಹುಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಂದರೆ ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ. ನೂರೊಂಟು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಇವತ್ತು ನಿಮಗೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಇನ್ನೊಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಹಿಂದೆ ಅದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಯಾರು ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಕಳ್ಳ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನೇ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯೇರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಸಾವಿರ ಜನರು ಒಂದು ಕಡೆ ಸ್ವೈಕ್ರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ೫೦೦೦ ಜನ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹಾಜರಾಗಿದ್ದರು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ವ್ಯಾನ್ ಆಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಜನಗಳು ಲೂಟಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಯಾರು ಕಳ್ಳ ದಾಸ್ತಾನುಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆಂದೂ ಅಂತಹವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪೊಲೀಸಿನವರು ನೋಡಿಯೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಎಳೆದುಹಾಕಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕಳ್ಳ ದಾಸ್ತಾನುಗಾರರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಪುರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿರಿಸಿದರು. ಎಡಗಡೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಿಜರ್ವ್ ಲೈನ್: ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸವಿದ್ದು ಸೊಳ್ಳೆ ಕಡಿದರೆ ಸಾಕು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಯುವ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಆದರಿಂದ ಕಷ್ಟ. ಬಾಯಿ ತೆಗೆದರೆ ಸಾಗು ಮೂಗು ತೆಗೆದರೆ ಸಾಕು, ಸೊಳ್ಳೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ ಸಂಬ್ರಮಣ್ಯ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿದಾಗ, ಅವರಿಗೇ ಇದರ ಒಂದು ಅನುಭವಮಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ಯೆಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸೊಳ್ಳೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದ ವೇಳೆ ಸೊಳ್ಳೆಪರವೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾರವೆಯ ದಿವಸ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಸಹ ಯಾವ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕಾರ್ಮಿಕರ, ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರುಸಾರಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೇ ಆಗಲೀ, ರೈತರಿಗೆ ಆಗಲೀ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಡೆ ಕೊಡಬಾರದು. ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯ ಎಸಗದೆ ಸೈಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೂನಿಯನ್ ನಡೆ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದೊಳಗೆ ತುಮಕೂರು ರೋಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪೀನ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮಾಜ ಘಾತುಕರು ಗೂಂಡಾಗಳು ಪೋಲೀಸಿನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಘಾತ್ಕರಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಾದರೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಯೂನಿಯನ್ನಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಪತ್ತು ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದರಿಂದಲೇ ದೀಪಕ್ ಇನ್ ಸುರೇಷನ್ ಘಾತ್ಕರ ಎಚ್. ಎಂ. ಟಿ. ಮತ್ತು ಬಿ ಇ. ಎಲ್. ಘಾತ್ಕರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ರೈವಲ್‌ರಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಟ್ರೇಡ್‌ಯೂನಿಯನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರೈವಲ್‌ರಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ಅವರಿ ರೈವಲರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಮೇಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಧಾನಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಗೂಂಡಾಗಳನ್ನೂ ಜೋತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ಇವರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಕ್ಕಲು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಿದೆ. ೬೦-೭೦ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಊರಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲದವರ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸರು ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಏನಪ್ಪಾ, ಊರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದವರ ಮೇಲೂ ನೀವು ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ, ಅದು ನ್ಯಾಯವೇ ಎಂದು ; ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸ್ವಾಮಿ : ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ, ನಮಗೆ ಮೇಲಿನವರಿಂದ ಪೋನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಎಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಗಲಭೆ ನಡೆವರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಪೋನ್ ಬಾದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಪೋನ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರಯ್ಯ—ಅವರು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ 'ಸ್ವಾಮಿ' ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾರು ಎಂಬ ವಿಷಯ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗೇ ನಾನೂ ಈ ಆಲಾಪಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೂಲ ಭೂತ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಆ ಆಂಧ್ರ ಸ್ಟೀಲ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೦೦ ಜನರು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಜನರನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಆ ಘಾತ್ಕರಿಯ ಮೂಲಿಕರು ಟಿರನೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಅದೇ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಜನರನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಕೆಲವು ಸಮಾಜಪಾತಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಗೂಂಡಾಜನರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಾಲದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರನ್ನೂ ಕಾವಲಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ

ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಲಾರಿ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಸಹಾಯ—ಸಾಹಕಾರಗಳು. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗೂ ಕಿತ್ತಾಟವನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟು ನಾಟಕ ನೋಡುವುದು ಪೊಲೀಸಿನವರ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇದೇನೇನು ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮತಾವಾದ? ಇದೇನೇನು ಆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಡಕತೆದ ರೀತಿನೀತಿಗಳು? ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಪೊಲೀಸಿನವರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಮಾಜ ಘಾತಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಮಂಗಾ ರಾಂ ಬಿಸ್ಕತ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲೂ ಹಾಗೇ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಟರ್ಮಿ ನೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 2500 ಜನ ಹಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲಸ ಗಾರರನ್ನು ತೆಗೆದು ಮತ್ತು ಹೊಸಬರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯಾ ಆ ಬಂಡ ವಾಳ ಪಾಟಿಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕಂಪ್ಯುಕ್ಯು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸಮಾಜವಾದತತ್ವ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವುಂಟೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಹೀಗೇ ಆ ಕಾಳೀನದಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಾಂಡೇಲಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಅವರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಚಿಂತಾಜನಕವಾದ ವಿಷಯ.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—It would not be correct to give wrong information to the country. The first question is that the Police have to perform duties. While performing their duties they have to maintain law and order; they cannot allow hooliganism to go on. If anything is done by the Police during the course of maintaining law and order, it cannot be said as hooliganism. It will not be a correct statement of fact. Without going into the question, we cannot say anything about it. I would be very happy if the Hon. Members come and discuss that matter with me. I have sympathy with the poor and weak sections. Nobody will unnecessarily harm the poor people. One who is guilty must be punished and the non-guilty and the poor people must be helped. I am in an open mind to discuss those matters with any Member of this House. It is open either to Mr. Kagodu Thimmappa, Konandur Lingappa. But we should not mislead the country by giving wrong statements.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳು ತಿರುವುದು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಮಕ್ಷೇ ಏನೇ ಇರಲಿ—ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರಲಿ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹುಲಿಗ್ಯಾನಿಜಂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವರೇನು ಹೇಳಿದರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೊಲೀಸಿನವರೇ ಹುಲಿಗ್ಯಾನಿಜಂ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸರ ಗಲಭೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಗೂಂಡಾ ಜನರಿಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರೇ ಮುಖ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗೂಂಡಾಜನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ ಎಂದರೆ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಆದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಾಳೀನದಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದುದೇ ಇದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರಿನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಕೆಲವು ಗೂಂಡಾ ಜನರ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗಲಭೆಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಇವರಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ದೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಎಚ್. ಎಂ. ಟಿ.ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸ್ನೇಹವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎರಡು ದಿನ ಅಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಹತ್ತಿರಲು ಇವರಿಗೇನು ಅಧಿಕಾರ? 24 ಗಂಟೆಗಳಾದಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಪೊಲೀಸರಮೇಲೆ ಮಮತೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಹೇಗೆ ಬರುವುದು? ಇದರಿಂದ ಅರಾಜಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪೊಲೀಸರು ಕಾರಣಕರ್ತರಾದುವರು. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

6-00 P. M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಸರಕಾರದವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರೈಮ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಎದ್ದಾಗರಿಕೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಕ್ರೈಮ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು, ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಈಗ ಇವರು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದೂ ಏಕೆ ಕ್ರೈಮ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ, ಅಭಾವವಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಇದೂ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಕೊರತೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಂಡ ವಾಳದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವನಾಥ್ ನಾಯಕ್ ಎನ್ನುವವರು ಒಂದು ರೈತ ಸಂಘದ ಮುಖಂಡರು. ಭೂ ಸಂಧಾರಣಾ ವಸೂಲಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುದಾರರು ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ನಾಯಕ್ ರವರನ್ನು ತೀರಿಸಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ದಿವಸ ಹೊಡೆದರು, ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಯಾರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಶ್ರೀ ಕಕ್ಕಿಲಾಯರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಪೋಲೀಸ್ ವರಿಗೆ ಸಹ ಳಿ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೈವೇಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಯಾರು ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನೆ ಜನರನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅರಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದ್ದ ಜಮೀನುದಾರರ ಪರವಾಗಿರುವ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆರೋಪವಿದೆ. ದಾಖಲೆಗರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕೊಲೆಯಾಯಿತು ಅವರು ಯಾರಿಂದರೆ ರೈತ ಮುಖಂಡರಾದ ಜಿ. ರಾಮರಾವ್ ಎನ್ನುವವರು. ಅವರನ್ನು ಯಾರು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಮಾಯಕೊಂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನವರಿಗೂ ಇದೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು ಕೊಲೆ ನಡೆದಿದ್ದರೂ, ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿದರ್ಶನ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕ್ರೈಮ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಈಕೆಲಸ ದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ನಾಯಿ ಮೂಳಿನೋಡಿ ಹೋಗುವುದು, ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ೫೯ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಿಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾಯಿ ಏನು ಮಾಡಬಹುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಪತ್ತೆ ಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಈಗ ಮನುಷ್ಯರಿಗಿಂತ ನಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಸುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ೬೦ ರಿಂದ ೯೯ ಆಗಿವೆ. ಎಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಪೋಲೀಸರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹರಿಜನರನ್ನು ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮನೆಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಮಾಜ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತು. ಈಗ ಅವರ ಯೂನಿಫಾರಂ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಸಂತೋಷ : ಇದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹ್ರಿಂಆಗಿ ಕಾಣುವವರು. ಆದರೆ ಹ್ಯಾಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತೆಳುವು, ಗಾಳಿ ಬಂದರೆ ಹಾರಿಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಪೋಲೀಸರು ಹೇಳುವರು. ಅದು ದರಿಂದ ದಪ್ಪವಾದ ಹ್ಯಾಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವರು. ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಉಪಯೋಗಮಾಡುವ ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ವರ್ಷದಿಂದ ತೂಕೋಳ್ ಕೆಮಿಷನ್ ಶಿಪಾರಸು ಮಾಡಿ ರುವ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟಿವೆಟ್ ಗೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್ ಗಳು ಹೇಳುವರು. ಅವರು ಬಡವರು, ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯಾದರೆ ಅವರು ಇಲಾಖೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಡೆದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಹೊಡೆಯಬಹುದು.

Once the Deputy Commissioner of Police has said to a Police Constable that, "If I say charge, you must charge like a bull When I say kill, you must shoot to kill."

The Police Constable has got to charge, he has got to shoot, even though has got a family.

ನನ್ನ ಎದುರಿಗೇ ಆಡ್‌ಕರು ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ಇಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್‌ಕ್ವಿರಿ ಮೇಟ್ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಅಮೇಲೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿರುವ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಯಶವಂತಪುರ ಬಳಿ ಇರುವ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯವರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬೇರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು. ಕಾನ್ ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ ಆದಮಾನ್ಯ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟೇಪಲ್ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಇರಬೇಕು, ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಫಸಯ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ೨೫ ಲೀಟರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಜೀನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ? ಒಂದು ಸಲ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಹೋದರೆ ಅಷ್ಟು ಪೆಟ್ರೋಲು ಖರ್ಚಾಗುವುದು. ಅಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಗಲಾಟೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಗಾಮ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಂದು ಇದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾ ಅವಶ್ಯಕ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪುಡಾರಿಗಳು ಸೇರಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆರೋಪವಿದೆ. ಇಂಥವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಸೇರಬಾರದು, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ದೂರದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೆಮ್ಮದಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜೈಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ವೇಜ್ಸ್ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಒಬ್ಬ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ವಿಸಿಟರ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ಈಗ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ವಿಸಿಟರ್ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವೇಜ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ೫೦ ಪೈಸೆ ಹಳೇ ಕಾಲದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೬ ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಗಿರುವ ಸುಖೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಡಿಷನ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ವೇಜ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸನ್ನು ಮಂಜೂ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆಯೇ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಿರುವಾಗ ಈಗಲೂ ೫೦ ಪೈಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಅದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಿಲ್‌ಫರೇಜ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಜೈಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸೋಫ ತರಕಾರಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಜೈಲರ್, ಜೈಲ್ ವಾರ್ಡನ್ ಮುಂತಾದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ಆಳವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ಮುಂದೆ ಆಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಲೈಫರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿರುವಂಥ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜನ್ಮದಿನೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಇತ್ತು. ಏನೋ ಕಾಂಟ್ರಿವರ್ಸಿ ಬಂತು ಈಗಲಾದರೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ ನೋಡಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಎರಡನೆಯ ತಾರೀಖು, ಅಥವಾ ಜನವರಿ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖು ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿರುವವರಿಗಲ್ಲ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಕ್ಸೈಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಇದನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಅಂಗಡವಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ವೈಸ್ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು, ಭಾರಿ ಜನರು, ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ಮಾತ್ರ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಷಾಪ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅಂಗಡಿವಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಂಡದಂಗಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ವೈಯಾಳಿ ಕಾವಲಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಎದುರುಗಡೆ, ಹರಿಜನರು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಾಡಿ ಪಾಪ್ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹೆಗಡೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೋಗಿ ಈ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಫಲವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಅವು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಜನರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಶಾಲೆ, ಹರಿಜನ ಕೇರಿ ಇಂಥ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಟಾಡಿ ಪಾಪುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಒಂದು ಲೇಬರಿಗೆ ೫೫ ಪೈಸೆಯಂತೆ ಟ್ಯಾಪಿಂಗಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಎಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ೨೫ ಪೈಸೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್‌ಗೆ ಅನಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಐವಾರು ಸಲ ಮರ ಹತ್ತಿ ಹೆಂಡವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟ್ರೇ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಕೊಡುವಾಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರಿಸೆಸಬಲ್ ಆಗಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಡ್ಯೂಟಿ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸೆಸ್ ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಿ ಟಾಡಿ ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್‌ಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಪ್ರಾವಿಡೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ತೀರ ಕಡೂ ಬಡವರು. ಅವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ಕೆಲವರು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕಾಗಿ, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಪಡೆಯುವುದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂತೋಷ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕೆಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಸ್ಪರ್ಕ್ ನಡೆಯಿತು. ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು ರಿಫೈನರಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು. 'ಆರ್ಕಾಟ್ ಬಾಯ್ಕಟ್' ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಾಗ ಅನೇಕ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಚಂಗಲರಾಯ ರೆಡ್ಡಿ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದಂಥವರು ಕೆಲವರು ಪೆನ್‌ಷನ್‌ಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. It cannot be considered as a part of the struggle ಲಂಥವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ವಿಜಯನಾಥ್ ಎಂಬುವವರ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ.

ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The discussion on these Demands will continue tomorrow also. As announced earlier there will be two sittings tomorrow, one at 9 a.m. to consider and pass the Karnataka Housing Board Bill and the other in the afternoon at 1 p.m. The Debate on the Demands will continue. Now the House will adjourn to meet tomorrow at 9 a.m.

The House adjourned at Twenty minutes past Six of the clock to meet again at Nine of the clock on thuriday, the 4th April 1974.

WD 443—GPB—550—21-5-1973